

**แนวทางการอนุรักษ์กลองยาวอีสาน บ้านจุมจัง ตำบลอุ่มเม่า
อำเภอโพนทอง จังหวัดร้อยเอ็ด**
**Conservation Guidelines for Long Drums of Jum Chang Village, Umma
Sub - District, Phon Thong District, Roi Et Province**

วิลาวลัย คำนิณ¹ พงศ์สวัสดิ์ ราชจันทร์² สิทธิศักดิ์ เตียงงา³
Wilawan Kumnin, Pongsawut Rachjun, Sittisak Thiangnga

บทคัดย่อ (Abstract)

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์การศึกษาเพื่อ 1. วิเคราะห์ปัญหาและอุปสรรคการอนุรักษ์วงกลองยาวอีสาน 2. เสนอแนะแนวทางแก้ไขปัญหาและอุปสรรคการอนุรักษ์วงกลองยาวอีสาน โดยวิธีการวิจัยครั้งนี้วิเคราะห์ผ่านการวิจัยเชิงคุณภาพด้วยวิธีการสัมภาษณ์แบบเชิงลึกจากผู้ให้ข้อมูลหลัก ซึ่งประกอบด้วยกลุ่มเป้าหมาย 7 กลุ่ม คือ 1. ผู้ใหญ่บ้าน 2. ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน 3. หัวหน้าวงกลองยาวอีสาน 4. สมาชิกวงกลองยาวอีสาน 5. นักวิชาการด้านวงกลองยาว 6. ประชาชน และ 7. ปราชญ์ชาวบ้าน ผลการศึกษาประเด็นปัญหาและอุปสรรคอนุรักษ์วงกลองยาวอีสาน พบว่า เยาวชนสมัยใหม่ขาดความสนใจและเรียนรู้สืบสานอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมนี้ และประเด็นแนวทางการแก้ไขปัญหาปัญหาและอุปสรรคการอนุรักษ์วงกลองยาวอีสาน พบว่า ควรจัดกิจกรรมการอบรมส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น รวมทั้งเชิญชวนประชาชนและผู้สนใจในชุมชนเข้าร่วมรับฟังข้อมูลพร้อมแลกเปลี่ยนเรียนรู้เกี่ยวกับการส่งเสริมอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมอันงดงามนี้

คำสำคัญ (Keywords): แนวทาง; การอนุรักษ์; กลองยาว

Abstract

Objectives of this research were: 1. To study the conservation of Isan long drum circles, 2. To analyse problems and obstacles for Isan long drum circle conservation, and 3. To suggest ways to solve problems and obstacles for Isan long drum circle conservation. This research was the qualitative research, collected data

Received: 2023-09-08 **Revised:** 2023-11-16 **Accepted:** 2023-11-17

¹ หลักสูตรรัฐศาสตรบัณฑิต สาขาวิชารัฐศาสตร์ คณะนิติรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด
Student of Political Science Program in Political Science On Faculty of Law and Politics, Roi Et
Rajabhat University. Corresponding Author e-mail: seat007@outlook.com

² สาขาวิชารัฐศาสตร์ คณะนิติรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด Program in Political
Science On Faculty of Law and Politics, Roi Et Rajabhat University

³ คณะบริหารธุรกิจและการบัญชี มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด Faculty of Business
Administration and Accountancy, Roi Et Rajabhat University

by in-depth-interviewing the key informants, consisted of 7 target groups, namely 1). Village Headman 2). Assistant Village Headman 3). Leader of the Isan Long Klong Band 4). Member of the Isan Long Klong Band 5). Klong Yao Academician 6). People and 7). Village Scholars The results of Problems and obstacles in preserving the Isaan long drum circle was found that modern youth lacked interest in learning to preserve this cultural art. and the issue of solutions to problems and obstacles in the conservation of the Isaan long drum circle, it was found that training activities should be organized to promote local arts and culture including inviting the public and those interested in the community to listen to information and exchange knowledge about promoting the preservation of this beautiful art and culture.

Keywords: Guidelines; Conservation; Long Drum

บทนำ (Introduction)

ดนตรีจัดเป็นมรดกทางวัฒนธรรมที่มีความละเอียดอ่อน งดงาม และมีคุณค่า ดำรงความเป็นเอกลักษณ์มาตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบันโดยเป็นที่ยอมรับ และเชื่อกันว่าดนตรีเป็นภาษาชนิดหนึ่งของมนุษย์ชาติใดที่มีภาษาพูดและภาษาเขียนเป็นของตนเอง ก็มักจะมีดนตรีเป็นของตนเอง เพราะดนตรีและเพลงร้องเป็นสิ่งที่พัฒนามาพร้อมกับภาษาพูดของแต่ละประเทศนั้นๆ เครื่องดนตรีน่าจะมีลักษณะการเกิดในแนวเดียวกันคือ เริ่มต้นที่การตี เคาะ และการกระทุ้งหรือกระแทก ก่อให้เกิดจังหวะเป็นการเริ่มต้นของดนตรี นอกจากนั้นการเป่าจึงเกิดขึ้นตามมาเพราะคนเราต้องหายใจ จนแม้แต่การพูด การผิวปาก ก็คือการเป่าด้วย และการที่มนุษย์เราใช้ธนูในการล่าสัตว์เพื่อหาเลี้ยงชีพ การดีดของธนูทำให้เกิดเสียงเป็นจุดเริ่มต้นของการหาวัสดุในการดีด ทำให้เป็นดนตรีหรือเสียงด้วยการตั้งสายที่สูงต่ำต่างกันออกไปจนเกิดเป็นเครื่องดนตรีประเภทดีดจนเมื่อมนุษย์เราได้ยินเสียงกอไผ่เสียดสีกันเป็นเสียง จึงได้มีการพัฒนาสร้างคันชักสำหรับสีขึ้น ซึ่งก็กลายเป็นเครื่องดนตรีประเภทสีขึ้นมาในที่สุดกลองยาว เป็นเครื่องดนตรีประเภทเครื่องหนัง ซึ่งหนังหน้าเดียว ลำตัวกลองยาวด้านท้ายผายบานออกอย่างดอกลำโพง กลองยาว มีบทบาทในสังคมและวัฒนธรรมไทยทุกภูมิภาค ใช้ตีนำขบวนแห่ต่างๆ มีรูปแบบการตีเพลงกลองจังหวะและรูปแบบทำรำประกอบการแสดง (เปลื้อง ฉายรัศมี, 2550)

ศิลปะการดนตรีของชาวอีสานประกอบไปด้วยการขับร้องการฟ้อนรำและการบรรเลงดนตรีในส่วนของการบรรเลงดนตรีพื้นบ้านอีสาน มีเครื่องดนตรีหลายชนิดที่น่าสนใจด้วย เช่น โปงลาง แคน โหวต ซออีสานและพิณ ซึ่งเป็นเครื่องดนตรีของคนในท้องถิ่นภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย เป็นเครื่องดนตรีพื้นบ้านอีกแขนงหนึ่งที่กำลังประสบปัญหาและกำลังจะสูญหายไปเนื่องจากขาดการสืบทอด ดังนั้นจึงมีความจำเป็นที่จะต้องส่งเสริมให้มีการจัดการเรียนการสอนดนตรีในโรงเรียน เพื่อให้เด็กและเยาวชนไทยมีความรู้ความเข้าใจ และตระหนักถึงคุณค่าของดนตรีในท้องถิ่น มีความรักชื่นชม ซาบซึ้ง ห่วงแหน ตลอดจนช่วยกันอนุรักษ์สืบทอดดนตรีพื้นบ้านให้คง

อยู่ต่อไป(ปิยพันธ์แสนทวิสุข, 2547 : 2) กลองยาวในวิถีชีวิตคนอีสานปรากฏในขบวนแห่ประเพณีต่างๆ เช่นแห่พระเวส แห่สงกรานต์ แห่นาค แห่กฐิน แห่ผ้าป่าหรืออาจใช้แท่งกิจกรรมสร้างสรรค์อื่นๆ กลองยาวจึงเป็นเครื่องดนตรีที่มีบทบาทสำคัญของชุมชน อีกทั้งยังเป็นเครื่องดนตรีที่เหมาะสมสำหรับบรรเลงในขบวนแห่มากกว่าดนตรีประเภทอื่นๆ เพราะได้ยินไปไกลและก่อให้เกิดความสนุกสนานเป็นขบวนที่เรียกความสนใจจากผู้คน จะมีลีลาท่าทางที่สวยงามแปลกตาอีกด้วยเวลาบรรเลงสามารถเคลื่อนย้ายเป็นขบวนได้ง่ายซึ่งกลองยาวจะรับหน้าที่เป็นผู้นำขบวนเสมอ (มนู คุรุทไชยยันต์, 2526) การแสดงกลองยาวในขบวนมีองค์ประกอบที่สำคัญที่ขาดมิได้เลยคือการฟ้อนในขบวนหรือที่เรียกว่า ฟ้อนกลองยาวที่เป็นการแสดงท่าทางประกอบกับจังหวะกลองในทำนองต่างๆ แสดงออกถึงความสนุกสนานและการมีส่วนร่วมในขบวนแห่และปรากฏในทุกท้องถิ่น โดยเฉพาะวัฒนธรรมกลองยาวนิยมเล่นในภาคอีสานมีวิวัฒนาการที่แตกต่างกันตามยุคสมัย ระยะเวลาที่มีการช่วงชิงความเป็นเอกลักษณ์ของแต่ละจังหวัดโดยจังหวัดมหาสารคามก็เป็นอีกจังหวัดหนึ่งที่หยิบยกกลองยาวขึ้นมาเป็นเอกลักษณ์ในช่วงกระตุ้นการท่องเที่ยวไทย เป็นต้นมา (เจริญชัย ชนไพโรจน์, 2530)

วงกลองยาวอีสานเป็นวงกลองยาวประจำบ้านจุมจังตั้งอยู่ที่บ้านจุมจังหมู่ 7 มีการก่อตั้งมานานกว่า 29 ปี จากรุ่นปู่ตายายคนเฒ่าคนแก่สมัยก่อน ได้ทำวงกลองยาวอีสานขึ้นมาเพื่อทำการแสดงแห่ตามงานบวช งานบุญในหมู่บ้านและรับจ้างงานต่างหมู่บ้านหรือต่างจังหวัดแล้วแต่จะมีผู้สนใจติดต่องาน ชาวบ้านจุมจัง เป็นกลุ่มคนที่ชอบความสนุกสนานมักจะมียานสังสรรค์และงานเลี้ยงงานบุญแต่ละกิจกรรมนั้นก็ใช้วงกลองยาวประจำหมู่บ้านตนในการบรรเลงความสนุกสนานให้แก่ชาวบ้าน ทุกเทศกาล งานบุญ งานเลี้ยง ภายในหมู่บ้านคนในสมัยก่อนชอบเสียงดนตรีชอบเต้นชอบรำ (ยอดชาย คำจุมจัง, 2566)

ดังนั้น การอนุรักษ์วงกลองยาวอีสานก็ถือเป็นสิ่งสำคัญเพื่อให้เป็นแนวทางการสร้างอาชีพแก่ชาวบ้าน ส่งเสริมให้ประชาชนทุกเพศ ทุกวัย เห็นคุณค่า ช่วยกันรักษาเอกลักษณ์ทางดนตรี อีกทั้งยังเป็นการเสริมสร้างความมั่นใจ ให้แก่ประชาชนในการยอมรับให้มากขึ้นด้วยความเหมาะสม วงดนตรีกลองยาวในปัจจุบันวัยรุ่นคนสมัยใหม่ก็ให้ความสนใจเป็นอย่างมากด้วยการมีเครื่องดนตรีเข้ามาประกอบผสมผสานกันออกมาเป็นวงกลองยาวอีสานสมัยใหม่ โดยคนรุ่นใหม่ใจรักในเสียงดนตรีได้มีความคิดสร้างสรรค์ พัฒนาต่อยอดเอกลักษณ์ดนตรีพื้นบ้านอีสานของเราให้ก้าวทันตามยุคตามสมัย จึงทำให้การบรรเลงแต่ละครั้งนั้นไพเราะ ชวนให้หลงใหลเข้ากับยุคสมัยใหม่และกระแสความฮิตของบทเพลงที่นำมาบรรเลงปรับใช้ให้เข้ากับวงกลองยาวในปัจจุบันจึงปฏิเสธไม่ได้ว่าดนตรีทำให้คนเรามีความสุขและผ่อนคลายเวลาได้ฟังเราจึงควรอนุรักษ์ดนตรีพื้นบ้านของเราไว้ให้คงอยู่ยังรุ่นลูกหลานเพื่อจะได้เป็นประโยชน์ต่อคนรุ่นต่อไปได้นั่นเอง จากประเด็นที่กล่าวมานั้นผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาเรื่อง “แนวทางการอนุรักษ์วงกลองยาวอีสาน บ้านจุมจัง ตำบลอุ่มเม่า อำเภอโพนทอง จังหวัดร้อยเอ็ด” เพื่อให้วงกลองยาวอีสานคงอยู่ในชุมชนต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย (Research Objectives)

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ได้กำหนดวัตถุประสงค์การศึกษาไว้ ดังนี้

1. เพื่อวิเคราะห์ปัญหาและอุปสรรคแนวทางการอนุรักษ์วงกลองยาวอีสาน บ้านจุมจัง ตำบลอุ่มเม่า อำเภอโพธารอง จังหวัดร้อยเอ็ด
2. เพื่อเสนอแนะแนวทางแก้ไขปัญหาและอุปสรรคการอนุรักษ์วงกลองยาวอีสาน บ้านจุมจัง ตำบลอุ่มเม่า อำเภอโพธารอง จังหวัดร้อยเอ็ด

วิธีดำเนินการวิจัย (Research Methods)

1. ขอบเขตด้านประชากร

งานวิจัยนี้ มุ่งเก็บรวบรวมข้อมูลจากเอกสารทางวิชาการ รายงานการวิจัย บทความ และเก็บข้อมูลด้วยการสัมภาษณ์เชิงลึกจากกลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลัก จำนวน 18 คน ประกอบด้วย 1) ผู้ใหญ่บ้าน จำนวน 1 คน 2) ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน จำนวน 2 คน 3) หัวหน้าวงกลองยาวอีสาน จำนวน 1 คน 4) สมาชิกวงกลองยาวอีสาน จำนวน 5 คน 5) นักวิชาการด้านวงกลองยาว จำนวน 2 คน 6) ประชาชน จำนวน 5 คน และ 7) ปราชญ์ชาวบ้าน จำนวน 2 คน

2. ผู้ให้ข้อมูลหลัก

ผู้ให้ข้อมูลหลัก (Key Informants) งานวิจัยชิ้นนี้มุ่งเก็บรวบรวมข้อมูลจากเอกสารทางวิชาการ รายงานการวิจัย บทความ และเก็บข้อมูลจากการสัมภาษณ์เชิงลึก จากกลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลักจำนวน 18 คน ประกอบด้วย 1) ผู้ใหญ่บ้าน จำนวน 1 คน 2) ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน จำนวน 2 คน 3) หัวหน้าวงกลองยาวอีสาน จำนวน 1 คน 4) สมาชิกวงกลองยาวอีสาน จำนวน 5 คน 5) นักวิชาการด้านวงกลองยาว จำนวน 2 คน 6) ประชาชน จำนวน 5 คน และ 7) ปราชญ์ชาวบ้าน จำนวน 2 คน

3. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

การวิจัยเรื่อง “แนวทางการอนุรักษ์วงกลองยาวอีสาน บ้านจุมจัง ตำบลอุ่มเม่า อำเภอโพธารอง จังหวัดร้อยเอ็ด” ผู้วิจัย ได้สร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ แบบสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview)

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาวิจัยชิ้นนี้ ผู้ศึกษาได้นำข้อมูลที่รวบรวมได้จากการสัมภาษณ์มาทำการวิเคราะห์ แยกแยะเป็นประเด็นต่างๆ โดยใช้การพรรณนาวิเคราะห์ข้อมูลตามความมุ่งหมายของการศึกษา และตามกรอบแนวคิดเกี่ยวกับศักยภาพในการบริหารจัดการ เพื่อให้สามารถเชื่อมโยงเนื้อหาที่รวบรวมประเด็นได้อย่างมีระบบ นอกจากนี้ผลจากการสัมภาษณ์ก็นำมาประกอบการวิเคราะห์เพื่อให้ผลของการวิเคราะห์มีความสมบูรณ์แบบมากขึ้น

ผลการวิจัย (Research Results)

การวิจัยเรื่อง “แนวทางการอนุรักษ์วงกลองยาวอีสาน บ้านจุมจัง หมู่ที่ 7 ตำบลอุ่มเม่า อำเภอโพธารอง จังหวัดร้อยเอ็ด” มีประเด็นผลการวิจัยที่สำคัญดังนี้คือ

1. ปัญหาและอุปสรรคการอนุรักษ์วงกลองยาวอีสาน บ้านจุมจัง หมู่ที่ 7 ตำบลอุ่มเม่า อำเภอโพธารอง จังหวัดร้อยเอ็ด

ประเด็นปัญหาและอุปสรรคการอนุรักษ์วงกลองยาวอีสานด้านการศึกษาค้นคว้า และการวิจัยวัฒนธรรมไทยและวัฒนธรรมท้องถิ่น พบว่า ผู้คนละเลยไม่มีความสนใจและให้ความร่วมมือสักเท่าไร มีก็แค่คนบางกลุ่มไม่ได้มีส่วนได้ส่วนเสียด้วยอาจจะไม่ได้มาใส่ใจเรื่องพวกนี้ แต่ถ้าเราเพิกเฉยไม่สนใจอะไรเลยสักวันวัฒนธรรมที่สวยงามนี้ก็จะหายไป คนเราถ้าไม่มีดนตรีในหัวใจเลย ก็คงจะเป็นไปไม่ได้คนที่เขาชอบพร้อมสนับสนุนรักษาไว้ก็ยังมียากให้คนรุ่นใหม่แล้วก็ประชาชนหันมาสนใจวงกลองยาวมากขึ้นศึกษา ค้นคว้าหาความรู้มาพัฒนาและให้ความสำคัญต่อการอนุรักษ์วงกลองยาวที่เป็นสมบัติของชุมชน ด้วยยุคสมัยที่เปลี่ยนไปสื่อเกี่ยวกับพวกเพลงดนตรีมีเยอะคนเราก็ชอบความแปลกใหม่อะไรที่มันดูทันสมัย ประชาชนขาดความสนใจและความเข้าใจในการให้ความร่วมมือต่อการอนุรักษ์วงกลองยาวอีสานจึงทำให้คนยุคใหม่เข้าถึงความเป็นดั้งเดิมของชาวอีสานได้ยาก เพราะการที่เราหลงระเห็จไปกับสิ่งใหม่จนลืมวัฒนธรรมของตนเองที่สวยงามรสนิยมของคนเปลี่ยนไปความทันสมัยคือสิ่งที่ทำให้ผู้คนหลงลืมวัฒนธรรมของวงกลองยาวอีสานว่ามีมานานแล้ว ตั้งแต่รุ่นปู่ย่าตายาย เราจึงต้องทำให้ทุกคนเห็นคุณค่าของวัฒนธรรมอีสาน คนรุ่นใหม่และประชาชนไม่มีความรู้และความเข้าใจที่จะอนุรักษ์วัฒนธรรมของตนเองไม่มีใครทำงานวิจัยหรือศึกษาหาความรู้จากวงกลองยาวยุคสมัยเปลี่ยนไปคนเราเปลี่ยนไปตามรสนิยมที่ตนคิดว่าจะทำให้เข้ากับคนยุคใหม่ จึงไม่สนใจหรือทำความเข้าใจสักที่จะรักษาอนุรักษ์วงกลองยาว โลกมันเปลี่ยนไปคนก็เลือกที่จะเป็นไปตามชาตินิยมเด็กในชุมชนเราบางคนก็ไม่ได้ให้ความสนใจกับวงกลองยาวสักเท่าไรนัก เขาบอกว่าชอบเพลงสตริง เพลงสากล คนที่จะมาศึกษาเกี่ยวกับวงกลองยาวก็ไม่ค่อยมีหรอกถ้ามีก็มีน้อยคนอะไรก็เปลี่ยนไปอะไรที่เคยเป็นที่นิยมสมัยก่อนก็ค่อยๆ เลือนหายไปเพราะคนเรามักทำลายความสวยงามที่ธรรมชาติสร้างขึ้น

ประเด็นปัญหาและอุปสรรคของวงกลองยาวอีสานในการอนุรักษ์วงกลองยาวด้านการส่งเสริมให้ทุกคนเห็นคุณค่า ด้านการส่งเสริมให้ทุกคนเห็นคุณค่า พบว่า ขาดผู้ให้ความรู้และประชาชนขาดความเข้าใจที่จะอนุรักษ์วงกลองยาว เด็กวัยรุ่นชอบความแปลกใหม่ไม่สนใจที่รักษาวัฒนธรรมประเพณีอีสานเรา วงกลองยาวอาจไม่ตอบโจทย์คนรุ่นใหม่อาจจะฟังได้แต่ไม่อาจที่จะเข้าใจและอนุรักษ์วงกลองยาวได้ รถแต่ตอบโจทย์และเป็นความแปลกใหม่มากกว่าเด็กวัยรุ่นในชุมชนหรือที่ไหนก็ต่างชอบกันเพราะมีความทันสมัยมีสีสันมากกว่า คนในครอบครัวและตัวของเราเองที่ควรเรียนรู้ที่จะอนุรักษ์และเอาใจใส่ ควรเริ่มที่จะทำความเข้าใจจากตัวเราก่อนเสมอและค่อยๆ บอกต่อเผยแพร่ให้ผู้อื่นทำตาม คนสมัยไม่ค่อยชอบอะไรที่ยุ่งยากและไม่ค่อยสนใจที่จะอนุรักษ์ ผู้คนยังไม่มีความรู้ความเข้าใจกับคำว่าอนุรักษ์ไม่สนใจที่ศึกษาและไม่มีการส่งเสริมให้ประชาชนในท้องถิ่นเห็นถึงความสำคัญของการอนุรักษ์วงกลองยาวอีสาน ไม่มีกลุ่มหรือผู้คนมาให้ความรู้เกี่ยวกับวงกลองยาวและการอนุรักษ์วงกลองยาวเพื่อให้ทุกคนเห็นคุณค่าของวงกลองยาวอีสานยุคสมัยที่เปลี่ยนไปเรื่อยๆ ตามกาลเวลาจึงทำให้คนสนใจแต่สิ่งใหม่ๆ ที่ดูน่าตื่นต่อน่าสนใจ

ประเด็นปัญหาและอุปสรรคการอนุรักษ์วงกลองยาวอีสาน ด้านการรณรงค์ให้ประชาชนและภาคเอกชน พบว่า อุปสรรคและปัญหาเกิดจากขาดการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนและภาคเอกชนไม่มีการใส่ใจมากพอในการที่จะเล็งเห็นถึงความสำคัญของวงกลองยาวในการที่จะ

อนุรักษ์เพื่อให้คงอยู่ไปยังรุ่นต่อไป ด้วยความทันสมัยจึงค่อนข้างที่จะทำให้ประชาชนหรือภาคเอกชนเห็นคุณค่าและสนับสนุนวงกลองยาวอีสานจึงจะต้องเริ่มทำให้วงกลองยาวเป็นที่น่าสนใจ โดยเริ่มจากตัวของเราเอง ประชาชนและภาคเอกชนควรเป็นตัวกลางให้เพื่อให้ผู้คนได้รู้จักการอนุรักษ์วัฒนธรรมอันสำคัญของชาวอีสานและวงกลองยาวก็ยังถือเป็นความงดงามของดนตรีพื้นบ้านอีสานอีกด้วย ไม่มีการรณรงค์จากภาคเอกชนและประชาชนค่อนข้างที่จะไม่ให้ความสนใจมากพอจึงเกิดปัญหาที่จะได้เรียนรู้การอนุรักษ์วงกลองยาวอีสาน ยุคนี้มีดนตรีที่ทันสมัยตามรสนิยมของคนส่วนมากมากก็จะฟังแบบฝรั่งอเมริกา สตรีงแบบนี้วงหมอลำและรุดแต่เพราะทำนองและการแสดงที่มันลงตัวและเป็นที่น่าสนใจมากกว่าคนเราจึงสนใจมากกว่าที่จะหันมาเล่นวงกลองยาว

ประเด็นปัญหาและอุปสรรคการอนุรักษ์วงกลองยาวอีสาน ด้านการส่งเสริมและแลกเปลี่ยนวัฒนธรรม พบว่า ทุกภาคส่วนขององค์กรต่างๆและภาคเอกชนต่างก็มีส่วนร่วมในการรณรงค์และรักษาวงกลองยาวและวัฒนธรรมอีสานเพื่อที่จะไม่ให้มันสูญหายไป และเด็กรุ่นใหม่ก็มีความสนใจที่จะศึกษาเกี่ยวกับความเป็นอีสานและวงกลองยาวมากขึ้น วัฒนธรรมประเพณีอีสานเป็นมรดกของบรรพบุรุษเราที่ท่านสร้างขึ้นมาจึงอยากให้ช่วยกันในการอนุรักษ์ทำนุบำรุงให้วงกลองยาววัฒนธรรมได้อยู่สืบไปเรื่อยๆ อยากจะให้ประชาชนในบ้านจุมจังเป็นผู้เริ่มที่จะอนุรักษ์วงกลองยาวก่อนผู้อื่นเลยเพราะเป็นสมบัติของหมู่บ้านจึงต้องช่วยกันรักษาไว้ก่อนที่จะให้ผู้อื่นรักษาอนุรักษ์ต้องเริ่มจากคนในชุมชนก่อนเป็นอันดับแรก ช่วยกันเป็นกระบอกเสียงในการอนุรักษ์วงกลองยาวโดยสืบสานประเพณีอีสานเราไว้ เข้าไปเป็นอีกส่วนหนึ่งในการทำให้ประชาชนรู้จักที่จะเก็บรักษาความเป็นอีสานของเรา ภาคเอกชนก็จะเป็นตัวแปรสำคัญที่จะช่วยให้เด็กรุ่นใหม่เข้าถึงความเป็นมาและความสำคัญของวงกลองยาว โดยคอยอบรมสั่งสอนเด็กรุ่นใหม่ให้ทำความเข้าใจต่อการที่จะอนุรักษ์วงกลองยาวไว้

ประเด็นปัญหาและอุปสรรคการอนุรักษ์วงกลองยาวอีสาน ด้านการสร้างทัศนคติ ความรู้และความเข้าใจ พบว่า ประชาชนไม่ให้ความสนใจมากพอที่จะเข้าใจและเรียนรู้ครู อาจารย์ด้านวงกลองยาวก็มีไม่มากที่เห็นก็จะมีแค่รุ่นวัยกลางคน เด็กวัยรุ่นก็มีแค่บางส่วนแต่คนสมัยใหม่ก็สนใจแค่สิ่งที่มันใหม่ ๆ ดูหรรษามากกว่าจะมาสืบวัฒนธรรมอีสานพื้นบ้านแบบนี้ ขนาดผู้ใหญ่บางคนยังไม่ฟังกลองยาวไม่ชอบความสนุกสนานเลยแต่ก็แค่บางคนขาดแคลนผู้มีความรู้เกี่ยวกับวงกลองยาวและในปัจจุบันก็มีคนที่สนใจจริงที่เล่นจะเรียนรู้เก็บเกี่ยวเอาความรู้ เพราะโลกทันสมัยมากความสะดวกสบายเด็กรุ่นใหม่ไม่ได้ให้ความสนใจมากพอสมควรอาจเพราะว่าจังหวะของวงกลองยาวอาจเข้าไป เด็กสมัยนี้ชอบจังหวะเร็ว เด็กขาดความรู้เกี่ยวกับการอนุรักษ์วงกลองยาวขาดความเข้าใจที่จะเข้ามาศึกษาเนื้อหาสาระเกี่ยวกับการอนุรักษ์วงกลองยาว และทำความเข้าใจกับดนตรีพื้นบ้าน ความทันสมัยและการไม่ได้ถูกปลูกฝังมาเพื่อที่จะเข้าใจการสืบทอดความเป็นมาของวงกลองยาว การที่คนในครอบครัวคนใกล้ชิดไม่ได้ปลูกฝังให้ได้เรียนรู้ที่จะสนใจศึกษาการอนุรักษ์ให้สมมติคงอยู่ต่อไปนั้น ก็อาจเป็นอีกสิ่งหนึ่งที่ทำให้วงกลองยาวไม่ได้รับการสืบทอดต่อยอดไปในภายภาคหน้า ความเหลื่อมล้ำของโลกทำให้การที่จะปลูกความคิดให้มีคนมาศึกษาหาทางอนุรักษ์ไว้นั้นค่อนข้างยาก เพราะทุกวันนี้มีสื่อใหม่ๆเข้ามามากมายและคนเราก็เลือกเอาแต่ความทันสมัยจนลืมอนุรักษ์สิ่ง

ที่มีค่าอยู่แล้ว ไม่มีการทำความเข้าใจเกี่ยวกับวัฒนธรรมพื้นบ้านหรือวงกลองยาวผู้คนให้ความสนใจเพียงบางคนบางกลุ่มเท่านั้น ไม่ยอมรับฟังความรู้และความคิดเห็นของการอนุรักษ์วงกลองยาวจากผู้สนใจแต่สิ่งใหม่ๆ จนละเลยความสำคัญของวัฒนธรรมชาวบ้านที่มีอยู่ของตนเอง มีรสนิยมชมชอบกับดนตรีสื่อของต่างประเทศและภาคอื่นมากกว่าภาคประเทศของตนเองจึงทำให้วงกลองยาวไม่เป็นที่นิยมในหมู่คนสมัยใหม่มากเท่าที่ควรนัก

ประเด็นปัญหาและอุปสรรคการอนุรักษ์วงกลองยาวอีสาน ด้านการจัดทำระบบเครือข่ายสารสนเทศทางด้านวัฒนธรรม พบว่า ส่วนมากสมาชิกในวงกลองยาวเป็นวัยกลางคนก็ค่อยข้างยากที่จะเล่นหรือสามารถเข้าถึงระบบสารสนเทศ มีงบประมาณไม่เพียงพอที่จะจัดทำระบบสารสนเทศ พบว่า การที่ขาดงบประมาณที่จะนำมาสร้างระบบสารสนเทศเพื่อให้ผู้ที่สนใจจะเข้ามาศึกษาค้นคว้าหาความรู้จากระบบขาดแคลนและทำให้เข้าถึงข้อมูลยากเพราะมีข้อมูลประวัติความเป็นมาไม่เพียงพอหากมีทุนก็จะพอสามารถจัดทำขึ้นมาได้บ้างมีข้อมูลไม่เพียงพอต่อการที่จะเผยแพร่ให้ผู้ที่ต้องการจะศึกษา ค้นคว้าหาข้อมูล เพราะขาดแคลนทุนทรัพย์เพื่อยอดการเข้าถึงระบบสารสนเทศได้ง่ายนั้นเพราะคนสมัยนี้ชอบความสะดวกสบายรวดเร็วเข้าใจง่ายกระชับเวลาด้วยการที่เราขาดความรู้ความเข้าใจที่จะจัดทำระบบเครือข่ายสารสนเทศส่งผลให้เป็นปัญหาต่อผู้ที่เข้ามาหาข้อมูลข่าวสารเพื่อที่จะนำไปทำงานหรือทำความเข้าใจเกี่ยวกับวงกลองยาว แทนที่จะได้ข้อมูลแต่กลับได้แค่บางส่วนดังนั้นก็คิดเห็นว่าควรจะต้องมีผู้เชี่ยวชาญมาช่วยจัดตั้งระบบเครือข่ายสารสนเทศทางวัฒนธรรมเพื่อยอดให้วงกลองยาวเป็นที่รู้จักในส่วนหนึ่งของระบบสารสนเทศ ระบบสารสนเทศคือความสะดวกสบายรวดเร็วและทันใจหากเราไม่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดทำระบบสารสนเทศมากพอก็เป็นอุปสรรคต่อการสื่อสารประชาสัมพันธ์ ความรู้ข้อมูลที่มีควรทำให้เกิดประโยชน์แก่เราเราสามารถนำสิ่งที่เรารู้และเข้าใจไปแชร์ต่อผู้อื่นได้เพราะความคิดหรือองค์ความรู้ที่เรามีอยู่นี้อาจเป็นประโยชน์กับผู้อื่นอีกมากมายหลายคน

2. แนวทางการแก้ไขปัญหาและอุปสรรคการอนุรักษ์วงกลองยาวอีสาน บ้านจุมจิง หมู่ที่ 7 ตำบลอุ่มเม่า อำเภอโพธารอง จังหวัดร้อยเอ็ด

ประเด็นแนวทางการแก้ไขปัญหาและอุปสรรคการอนุรักษ์วงกลองยาวอีสาน ด้านการศึกษา ค้นคว้า และการวิจัยวัฒนธรรมไทยและวัฒนธรรมท้องถิ่น พบว่า เพิ่มเนื้อความน่าสนใจแก่การเรียนหรือในโลกออนไลน์ หรือให้มีการจัดอบรม จัดค่ายเพื่อเป็นตัวกลางที่จะนำความรู้สอดแทรกการทำให้ทุกคนได้สนุกแถมยังได้ความรู้เกี่ยวกับการที่เราจะรับมือกับการที่จะมีแนวทางในการอนุรักษ์วงกลองยาวและอื่นๆ ประยุกต์ให้เป็นที่น่าสนใจมากขึ้นกว่าเดิมด้วยการให้ความรู้และให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อประชาชน เช่นเล่าถึงความเป็นมาของวงกลองยาวที่น่าประทับใจ ทำสื่อออกมาหรือวิดีโอแนะนำวงกลองยาว สอนให้รู้ถึงการที่จะให้ทุกคนช่วยกันอนุรักษ์สืบสานพื้นบ้านของชาวอีสานไว้อย่างน้อยก็ช่วยให้ผู้คนหันมาสนใจที่จะร่วมมือกันอนุรักษ์ควรปรับเปลี่ยนการให้ความรู้ให้เข้ากับรูปแบบของการศึกษาที่ตรงตามยุคตามสมัยหรือที่เรียกว่ายุค 4.0 นั้นเอง พอเราจัดทำการสอนหรือให้ความรู้กับประชาชนเด็กสมัยใหม่การเสริมสร้างกิจกรรมการเรียนหรือการให้ความรู้ที่น่าสนใจอาจเป็นการแก้ไขที่ดีและมีประสิทธิภาพมากเพราะการที่เราทำให้การเรียนรู้เข้ากับยุคและ

ปรับโครงสร้างให้เข้ากับการเรียนรู้ในรูปแบบใหม่จะทำให้ผู้เรียนศึกษาหาความรู้ได้อย่างเต็มที่และสามารถต่อยอดพัฒนาไปเรื่อยๆ จัดตั้งชมรมภายในหมู่บ้านเพื่อจัดกิจกรรมให้ประชาชนเด็กเยาวชนได้ใกล้ชิดกับวัฒนธรรมและการเรียนรู้เกี่ยวกับวงกลองยาวว่ามีความเป็นมาอย่างไร มีการก่อตั้งมากี่ปีแต่ก่อนใช้อะไรบรรเลง กลองทำมาจากอะไร ใครเป็นผู้คิดค้น ทำขึ้นเพื่อให้ประชาชนได้ใกล้ชิดและเข้าใจสนใจที่จะช่วยกันอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมพื้นบ้านที่เป็นสมบัติของเรากการสื่อให้นักเรียนหรือเด็กรุ่นใหม่ให้เขาเห็นคุณค่าของการรักษวัฒนธรรมก็ถือว่าเป็นสิ่งสำคัญ

ประเด็นแนวทางการแก้ไขปัญหาและอุปสรรคการอนุรักษ์วงกลองยาวอีสาน ด้านการส่งเสริมให้ทุกคนเห็นคุณค่า พบว่า การเชิญชวนผู้คนต่าง ๆ ไม่ว่าจะในครอบครัวหรือใครก็ตาม ได้มาช่วยกันอนุรักษ์ไว้ถือว่าเป็นอีกวิธีหนึ่งที่สามารถทำได้เลยและไม่ยากเลย เพราะถ้ามีประเพณีประจำปีต่างๆคนในชุมชนก็ต่างให้ความสนใจอยู่แล้วชาวภาคอีสานถือว่าเป็นชนกลุ่มที่รักในความสุขสนุกรสน และยังช่วยส่งเสริมวัฒนธรรมประจำภาคของตนเองอีกด้วย ส่งเสริมให้วงกลองยาวอีสานมีรายได้โดยการจ้างงานเพราะก็ถือว่าเป็นการอนุรักษ์ให้ผู้คนได้รู้จักที่จะอนุรักษ์รักษาวัฒนธรรมนี้ต่อไปนานช้าการจ้างงานหรือติดต่อกันก็เป็นอีกหนึ่งทางที่จะช่วยอนุรักษ์วงกลองยาวและภูมิปัญญาชาวบ้านเพื่อให้คงเอกลักษณ์ความงดงามของวัฒนธรรมนี้ต่อไป พบว่า ให้มีการจัดโครงการที่เปิดให้ผู้ที่มีความสนใจในการเล่นดนตรีหรือวงกลองยาวเพื่อให้เข้ามาศึกษาเรียนรู้วิชาและนำเอาความรู้ที่ได้ไปใช้ในชีวิตประจำวัน

ประเด็นแนวทางการแก้ไขปัญหาและอุปสรรคการอนุรักษ์วงกลองยาวอีสาน ด้านการรณรงค์ให้ประชาชนและภาคเอกชน พบว่า ประชาชนและภาคเอกชนตระหนักถึงความสำคัญในการร่วมกันรับผิดชอบต่อวัฒนธรรมตนเอง ส่งเสริมสนับสนุนบำรุงช่วยกัน ประสานการบริการความรู้วิชาการ หรือสนับสนุนด้วยทุนทรัพย์ทางวัฒนธรรมให้มีทุนไปซ่อมแซมอุปกรณ์ที่ผุพัง เพื่อให้มีอุปกรณ์ครบและสามารถทำการแสดงได้อย่างเต็มที่ ทั้งนี้ก็ถือเป็นการช่วยกันรักษาวัฒนธรรมได้อีกด้วยประชาชนก็ยังสามารถได้ควาป้ายรณรงค์หรือสร้างเพจเพื่อให้ผู้คนได้รับรู้และให้ภาคเอกชนเป็นตัวกลางในการกระจายข่าวการรณรงค์ เพื่อให้เป็นที่รับรู้แก่ผู้อื่นและยังเป็นอีกหนึ่งช่องทางที่จะเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารของการอนุรักษ์วงกลองยาว หากมีการเผยแพร่ข้อมูลให้แก่ประชาชนและภาคเอกชนได้ทราบก็จะง่ายในการช่วยเป็นกระบอกเสียง ในการส่งเสริมรณรงค์ให้แนวทางการอนุรักษ์วงกลองยาวและวัฒนธรรมนี้ได้เป็นที่รับรู้แก่เราทุกคนและเราต้องสามัคคีช่วยกันรักษามรู้เกี่ยวกับการอนุรักษ์ พบว่า ประชาชนและภาคเอกชนเป็นสิ่งสำคัญในการที่จะช่วยกันรณรงค์ให้ได้รับรู้ถึงการหาวิธีช่วยอนุรักษ์รักษาวงกลองยาวเพชรดอกคูณ ให้ได้เป็นที่รู้จักและนับถือ เราควรให้ความสำคัญต่อศิลปวัฒนธรรมพื้นบ้านนี้ ที่มีผู้ที่คอยสร้างสรรค์ผลงานดีๆ ออกมาให้เราได้ชมได้มีกำลังใจต่อไป จะเริ่มต้นจากกลุ่มที่สำคัญที่จะให้ได้รับรู้ข่าวสารและเป็นผู้เผยแพร่ข้อมูลนี้ นั่นก็คือประชาชนและภาคเอกชนและค่อยๆ กระจายข้อมูลไปแก่กลุ่มบุคคลอื่นๆและหน่วยงานอื่นๆอีกต่อไปเรื่อยๆนั่นเอง ให้ประชาชนและภาคเอกชนเป็นผู้นำหลักในการรับข้อมูลข่าวสารโดยให้สมาชิกในวงกลองยาวหรือผู้นำในหมู่บ้านเป็นผู้กระจายข้อมูลการรณรงค์นี้ก่อน และให้ประชาชนและ

ภาคเอกชนเข้าร่วมรับข้อมูลข่าวสารนี้แล้วจึงนำไปเผยแพร่ให้ผู้อื่นได้รับรู้และร่วมกันอนุรักษ์ศิลปะพื้นบ้านของชุมชน

ประเด็นแนวทางการแก้ไขปัญหาและอุปสรรคการอนุรักษ์วงกลองยาวอีสาน ด้านการส่งเสริมและแลกเปลี่ยนวัฒนธรรม พบว่า ไม่ค่อยมีคนสนใจที่จะเรียนรู้เกี่ยวกับการส่งเสริมให้วงกลองยาวให้มีการพัฒนามากขึ้น และทั้งยุคใหม่การใช้ชีวิตเราก็มองเห็นว่าส่วนมากเขานิยมใช้ชีวิตเลียนแบบฝรั่ง การแลกเปลี่ยนวัฒนธรรมก็มีผู้คนสนใจน้อยจึงไม่ทำให้วงกลองยาวเป็นที่ดึงดูดมากเท่าไร ถ้ามีการส่งเสริมมากกว่าที่เป็นอยู่จะทำให้วงกลองยาวอีสานเราไปไกลกว่านี้ได้มาก ไม่ต้องไปไกลถึงระดับโลกก็ได้แต่ขอแค่วงกลองยาวเป็นที่สนใจแก่ผู้คนภายในประเทศ และเป็นที่น่าดึงดูดให้ชาวต่างชาติหรือต่างเขตพื้นที่เข้ามาแลกเปลี่ยน คนสมัยใหม่มักสนใจอะไรที่ใหม่ๆ ทันสมัยมากกว่าจึงน้อยคนที่จะมีผู้สนใจส่งเสริม มีแค่บุคคลบางกลุ่มเท่านั้นที่ยังให้ความสำคัญกับการอนุรักษ์รักษาวัฒนธรรมอยู่ ถ้าไม่มีมือถือคือกินไม่ได้นอนไม่หลับกันเลยพอมีมือถือเป็นเครื่องหนึ่งของส่วนประกอบของชีวิตแล้วก็ทำให้สนใจโลกภายนอกน้อยลง เด็กไทยที่ยังส่งเสริมอนุรักษ์มรดกไทยไว้อยู่ก็ยังมีไปไกลระดับโลกเลยก็มี เราอยากเห็นวงกลองยาวไปไกลระดับโลกอยู่เหมือนกัน คงจะเป็นที่น่าภูมิใจของบรรพบุรุษที่ท่านเป็นผู้คิดค้นก่อตั้งขึ้นมา เพราะความทันสมัยและการเปลี่ยนแปลงของยุคสมัย ประชาชนจึงไม่ค่อยที่จะอนุรักษ์ส่งเสริมมรดกท้องถิ่นดังเดิมของประเทศ เด็กสมัยนี้ส่วนมากก็ตามเทรนด์ต่างชาติมีการแลกเปลี่ยนกับต่างชาติ แต่วัฒนธรรมของเราไม่ค่อยได้แลกเปลี่ยนจะมีแค่บางกลุ่มคนเท่านั้น ยุคปู่ย่าเราแล้วยังคงมีให้เห็นทุกวันนี้ก็เพราะมีลูกหลานคนที่เขาสนใจ รักในเสียงดนตรีและรักษาวัฒนธรรมอันดีของมรดกเก่าแก่ของเรา มันก็ใช้ที่วงกลองยาวอาจจะไม่มีความหรูหรา น่าดึงดูดเท่ากับเครื่องดนตรีสมัยนี้แต่คนที่เขายังไปเรียนรู้ยังสนใจในกลิ่นอายของอีสานอย่างการไปเป็นหนึ่งในสมาชิกวงกลองยาว

แนวทางการแก้ไขปัญหาและอุปสรรคการอนุรักษ์วงกลองยาวอีสาน ด้านการสร้างทัศนคติ ความรู้ และความเข้าใจ พบว่า แสวงหาความรู้ด้วยความอยากรู้อยากเห็นว่ามันเกิดขึ้นได้อย่างไร ผู้ใดเป็นผู้ก่อตั้ง คิดค้น ดังนั้นเวลามีผู้ใดสงสัยหรือมีคำถามเกิดขึ้นเราก็มักจะบอกเล่าข้อมูลเท็จจริงที่เราพอเคยได้ยินหรือรับรู้มาจากผู้อื่นอีก เด็กสมัยใหม่ควรจะมีความรู้ทางประวัติศาสตร์มาพอสมควรและเราควรจะต้องปลูกฝังให้เขาเข้าใจตั้งแต่ยังเด็กเพราะในช่วงวัยเด็กเป็นช่วงวัยที่อยากรู้อยากเห็น ดังนั้นผู้ปกครองหรือครูจึงควรให้ความรู้เด็กเกี่ยวกับการอนุรักษ์สิ่งต่างๆ พบว่า ควรมีการจัดกิจกรรมโดยให้วงกลองยาวและผู้นำภายในชุมชนเป็นผู้มาให้ความรู้แก่ประชาชนที่มาร่วมกิจกรรม โดยกิจกรรมจะพูดถึงประวัติความเป็นมาของวงกลองยาวและเอกลักษณ์สำคัญของวงกลองยาวว่ามีความสำคัญต่อชุมชนและประชาชนอย่างไร และมีการให้ความรู้เรื่องการอนุรักษ์วงกลองยาวแก่ประชาชน และให้ประชาชนและผู้จัดกิจกรรมได้ร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ความคิดเห็นด้านการอนุรักษ์ว่าแต่ละคนมีความคิดอย่างไร และความคิดเห็นที่เรามีจะสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างไรมีประโยชน์แก่วงกลองยาวและแก่ประชาชนมากน้อยแค่ไหน

ประเด็นแนวทางการแก้ไขปัญหาและอุปสรรคการอนุรักษ์วงกลองยาวอีสาน ด้านการจัดทำระบบเครือข่ายสารสนเทศทาง พบว่า ควรมีการแก้ไขอย่างตรงจุดเพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่

ชัดเจนและทำให้ประสบความสำเร็จและนำมาใช้ได้อย่างแท้จริง ในยุคสมัยที่เปลี่ยนไปและทันสมัยขึ้นการดำรงชีวิตของคนในสังคมก็สะดวกสบาย ดังนั้นการจัดทำระบบสารสนเทศที่เกี่ยวกับเรื่องวัฒนธรรมในการจัดทำให้มีเนื้อหาข้อมูลที่กระชับเข้าใจง่าย และนำไปใช้กับชีวิตได้อย่างดีเพราะความทันสมัยคือสิ่งที่เราต้องปรับจัดทำสิ่งต่างๆบนสังคมให้สะดวกสบายเข้าใจง่ายและนำไปใช้ประโยชน์ได้จริง เรื่องของการที่จะจัดทำระบบสารสนเทศหรือเรื่องต่างๆ ควรคำนึงถึงปัจจัยหลักเช่นทุนในการที่เราจะนำไปจัดทำระบบหรือการลงทุนเพื่อที่จะได้ลงมือสร้างจัดทำสิ่งดีๆ และให้ความรู้แก่ผู้อื่นเพื่อเป็นประโยชน์สถาบันและประชาชน ข้อมูลเนื้อหาของระบบมีไม่มากพอที่จะทำให้ผู้ที่ต้องการจะเข้ามาศึกษาหาความรู้ได้เนื้อหาและความรู้ไม่มากพอสมควร ขาดความจัดทำข้อมูลหรือไม่มีการหาข้อมูลเข้าไปในระบบอย่างมีคุณภาพเป็นอีกปัญหาที่พบมากในชีวิตประจำวันของเรา ระบบไม่มีความทันสมัยไม่มีการอัปเดต

อภิปรายผลการวิจัย (Research Discussions)

จากการวิจัยเรื่อง “แนวทางการอนุรักษ์วงกลองยาวอีสาน บ้านจุมจัง ตำบลอุมเม่า อำเภอโพธารอง จังหวัดร้อยเอ็ด” มีข้อค้นพบที่นำเสนอการอภิปรายผล ดังนี้

1. ปัญหาและอุปสรรคการอนุรักษ์วงกลองยาวอีสาน บ้านจุมจัง หมู่ที่ 7 ตำบลอุมเม่า อำเภอโพธารอง จังหวัดร้อยเอ็ด

“ปัญหาและอุปสรรคการอนุรักษ์วงกลองยาวอีสาน ด้านการศึกษา ค้นคว้า และกาวิจัย วัฒนธรรมไทย และวัฒนธรรมท้องถิ่น พบว่า ผู้คนละเลยไม่มีความสนใจและให้ความร่วมมือสักเท่าไร มีแค่คนบางกลุ่ม เขาไม่ได้สนใจได้ส่วนเสียด้วยแหละเลยอาจจะไม่ได้มาใส่ใจเรื่องพวกนี้ แต่ถ้าเราเพิกเฉยไม่สนใจอะไรเลยสักวันวัฒนธรรมที่สวยงามนี้ก็หายไปในเวลาอันรวดเร็ว คนเราถ้าไม่มีดนตรีในหัวใจเลยก็จะเป็นไปไม่ได้คนที่เขาชอบพร้อมสนับสนุนรักษาไว้ก็ยังมียากให้คนรุ่นใหม่แล้วก็ประชาชนหันมาสนใจวงกลองยาวมากขึ้นศึกษา ค้นคว้าหาความรู้มาพัฒนาและให้ความสำคัญต่อการอนุรักษ์วงกลองยาวที่เป็นสมบัติของชุมชน ด้วยยุคสมัยที่เปลี่ยนไปสื่อเกี่ยวกับพวกเพลงดนตรีมีเยอะคนเราก็ชอบความแปลกใหม่อะไรที่มันดูทันสมัยประชาชนขาดความสนใจและความเข้าใจในการให้ความร่วมมือต่อการอนุรักษ์วงกลองยาวอีสานจึงทำให้คนยุคใหม่เข้าถึงความเป็นดั้งเดิมของชาวอีสานได้ยาก เพราะการที่เราหลงระเห็จไปกับสิ่งใหม่จนลืมวัฒนธรรมของตนเองที่สวยงามรสนิยมของคนเปลี่ยนไปความทันสมัยคือสิ่งที่ทำให้ผู้คนหลงลืมวัฒนธรรมของวงกลองยาวอีสานว่ามีมานานแล้วตั้งแต่รุ่นปู่ย่าตายาย เราจึงต้องทำให้ทุกคนเห็นคุณค่าของวัฒนธรรมอีสาน คนรุ่นใหม่และประชาชนไม่มีความรู้และความเข้าใจที่จะอนุรักษ์วัฒนธรรมของตนเอง ไม่มีใครทำงานวิจัยหรือศึกษาหาความรู้จากวงกลองยาว ยุคสมัยเปลี่ยนไปคนเราเปลี่ยนไปตามรสนิยมที่ตนคิดว่าจะทำให้เข้ากับคนยุคใหม่ จึงไม่สนใจหรือทำความเข้าใจที่จะรักษาวงกลองยาว โลกมันเปลี่ยนไปคนก็เลือกที่จะเป็นไปตามชาตินิยมเด็กในชุมชนบางคนก็ไม่ได้ให้ความสนใจกับวงกลองยาวสักเท่าไรนัก เขาบอกว่าชอบเพลงสตริง เพลงสากล คนที่จะมาศึกษาเกี่ยวกับวงกลองยาวก็ไม่ค่อยมีหรอกถ้ามีก็มีน้อยคนอะไรก็เปลี่ยนไปอะไรที่เคยเป็นที่นิยมสมัยก่อนก็ค่อยๆ เลือนหายไปเพราะคนเรามักทำลายความสวยงามที่ธรรมชาติสร้างขึ้น จากการศึกษาวิจัยเรื่องนี้สอดคล้องกับแนวคิดของ ภัสสร ลิมานนท์

และคณะ (2535) ที่กล่าวไว้ว่า ว่า "การอนุรักษ์ คือ การ ค้ำครองป้องกันสิ่งมีอยู่ ตลอดจนให้การ รักษาและฟื้นฟูให้เกิดความยั่งยืนที่สุด การอนุรักษ์ จึง หมายถึงการเรียนรู้เพื่อให้เกิดความเข้าใจ ในตัววัฒนธรรม ซึ่งไม่ใช่เพียงแค่การสงวนรักษาอย่าง หวงแหนจนไม่สามารถใช้ประโยชน์ได้ แต่จะต้องเป็นกระบวนการปกป้องดูแลให้วัฒนธรรมดำรงคุณค่าและเอกลักษณ์เฉพาะตัวไว้ได้"

“ปัญหาและอุปสรรคการอนุรักษ์วงกลองยาวอีสาน ด้านการส่งเสริมให้ทุกคนเห็นคุณค่า พบว่า ขาดผู้ให้ความรู้และประชาชนขาดความเข้าใจที่จะอนุรักษ์วงกลองยาว เด็กวัยรุ่นชอบความ แปลกใหม่ไม่สนใจที่รักษาวัฒนธรรมประเพณีอีสานเรา วงกลองยาวอาจไม่ตอบโจทย์คนรุ่นใหม่ อาจจะฟังได้แต่ไม่อาจที่จะเข้าใจและอนุรักษ์วงกลองยาวได้ รวดแต่ตอบโจทย์และเป็นความแปลก ใหม่มากกว่าเด็กวัยรุ่นในชุมชนหรือที่ไหนก็ต่างชอบกันเพราะมีความทันสมัยมีสีสันมากกว่า คนใน ครอบครัวและตัวของเราเองที่ควรเรียนรู้ที่จะอนุรักษ์และเอาใจใส่ ควรเริ่มที่จะทำความเข้าใจจาก ตัวเราก่อนเสมอและค่อยๆบอกต่อเผยแพร่ให้ผู้อื่นทำตาม คนสมัยไม่ค่อยชอบอะไรที่ยุ่งยากและไม่ ค่อยสนใจที่จะอนุรักษ์ ผู้คนยังไม่มีความรู้ความเข้าใจกับคำว่าอนุรักษ์ไม่สนใจที่ศึกษาและไม่มี การส่งเสริมให้ประชาชนในท้องถิ่นเห็นถึงความสำคัญของการอนุรักษ์วงกลองยาวอีสาน ไม่มีกลุ่มหรือ ผู้คนมาให้ความรู้เกี่ยวกับวงกลองยาวและการอนุรักษ์วงกลองยาวเพื่อให้ทุกคนเห็นคุณค่าของวง กลองยาวอีสานยุคสมัยที่เปลี่ยนไปเรื่อย ๆ ตามกาลเวลาจึงทำให้คนสนใจแต่สิ่งใหม่ๆที่ดูน่าตื่นตื้น น่าสนใจ จากการศึกษาวิจัยเรื่องนี้สอดคล้องกับแนวคิดของ สมบัติ อารังธัญวงศ์ (2540) ที่กล่าวไว้ ว่า กระบวนการวิเคราะห์และการตัดสินใจ ของผู้บริหารที่จะกำหนดวิธีการไว้ล่วงหน้าอย่างเป็น ระบบเพื่อใช้เป็นแนวทางปฏิบัติให้บรรลุผลตามเป้าหมายและวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้อย่างมี ประสิทธิภาพ โดยนำเอาข้อมูลข่าวสาร (Information) ในอดีตมากำหนดหรือพยากรณ์อนาคต

“ปัญหาและอุปสรรคการอนุรักษ์วงกลองยาวอีสาน ด้านการรณรงค์ให้ประชาชน และภาคเอกชน พบว่า อุปสรรคและปัญหาเกิดจากขาดการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนและ ภาคเอกชนไม่มีการใส่ใจมากพอในการที่จะเล็งเห็นถึงความสำคัญของวงกลองยาวในการที่จะ อนุรักษ์เพื่อให้คงอยู่ไปยังรุ่นต่อไป ด้วยความทันสมัยจึงค่อนข้างที่จะทำให้ประชาชนหรือ ภาคเอกชนเห็นคุณค่าและสนับสนุนวงกลองยาวอีสานจึงจะต้องเริ่มทำให้วงกลองยาวเป็นที่น่าสนใจ โดยเริ่มจากตัวของเราเอง ประชาชนและภาคเอกชนควรเป็นตัวกลางให้เพื่อทำให้ผู้คนได้รู้จักการ อนุรักษ์วัฒนธรรมอันสำคัญของชาวอีสานและวงกลองยาวก็ยังถือเป็นความงดงามของดนตรีพื้นบ้าน อีสานอีกด้วย ไม่มีการรณรงค์จากภาคเอกชนและประชาชนค่อนข้างที่จะไม่ให้ความสนใจมากพอจึง เกิดปัญหาที่จะได้เรียนรู้การอนุรักษ์วงกลองยาวอีสาน ยุคนี้มีดนตรีที่ทันสมัยตามรสนิยมส่วนมากก็ จะฟังแบบฝรั่งอเมริกา สตรีงแบบนี้วังหมอลำรถแท่งเพราะทำนองและการแสดงที่มันลงตัวและเป็น ที่ น่าสนใจมากกว่าคนเราจึงสนใจมากกว่าที่จะหันมาเล่นวงกลองยาว จากการศึกษาวิจัยเรื่องนี้ สอดคล้องกับแนวคิดของ พิสิฐ เจริญวงศ์ และทรงศनिया กัลยาณมิตร (2545) ที่กล่าวไว้ว่า การ ดูแลรักษาทรัพยากรที่มีอยู่ ให้คงคุณค่าไว้ และยังหมายถึง การป้องกันรักษา การสงวน การ ปฏิสังขรณ์ และการบูรณะเมื่อเกิดความเสื่อมโทรมด้วย” นอกจากนี้แล้วยังต้องใช้กระบวนการรื้อ ฟิ้นเพลงพื้นบ้านให้กลับมาเป็นที่รู้จักอีกครั้งโดยจะต้องเน้นการฟื้นฟูและพัฒนาที่เหมาะสมกับยุค สมัยและไม่ทำลายคุณค่าของเดิมที่ได้รับตกทอด

“ปัญหาและอุปสรรคการอนุรักษ์วงกลองยาวอีสาน ด้านการส่งเสริมและแลกเปลี่ยนวัฒนธรรม พบว่า ทุกภาคส่วนขององค์กรต่างและภาคเอกชนต่างก็มีส่วนร่วมในการรณรงค์และรักษาวงกลองยาวและวัฒนธรรมอีสานเพื่อที่จะไม่ให้มันสูญหายไป และคนรุ่นใหม่ก็มีความสนใจที่จะศึกษาเกี่ยวกับความเป็นอีสานและวงกลองยาวมากขึ้นวัฒนธรรมประเพณีอีสานเป็นมรดกของบรรพบุรุษเราที่ท่านสร้างขึ้นมาจึงอยากให้เรานี้แหละช่วยการอนุรักษ์ทำนุบำรุงให้วงกลองยาววัฒนธรรมได้อยู่สืบไปเรื่อย ๆ อยากจะให้ประชาชนในบ้านจุมจังเป็นผู้เริ่มที่จะอนุรักษ์วงกลองยาวก่อนผู้อื่นเลยเพราะเป็นสมบัติของหมู่บ้านจึงต้องช่วยกันรักษาไว้ก่อนที่จะให้ผู้อื่นรักษาอนุรักษ์ต้องเริ่มจากคนในชุมชนก่อนเป็นอันดับแรก ช่วยกันเป็นกระบอกเสียงในการอนุรักษ์วงกลองยาวโดยสืบสานประเพณีอีสานเราไว้ เข้าไปเป็นอีกส่วนหนึ่งในการทำให้ประชาชนรู้จักที่จะเก็บรักษาความเป็นอีสานของเรา ภาคเอกชนก็จะเป็นตัวแปรสำคัญที่จะช่วยให้เด็กรุ่นใหม่เข้าถึงความเป็นมาและความสำคัญของวงกลองยาว โดยคอยอบรมสั่งสอนเด็กรุ่นใหม่ให้ทำความเข้าใจต่อการที่จะอนุรักษ์วงกลองยาวไว้ จากการศึกษาวิจัยเรื่องนี้สอดคล้องกับแนวคิดของ บุญเลิศ จันทร (2531) ที่กล่าวว่า การแพร่กระจายทางวัฒนธรรมและการอนุรักษ์วัฒนธรรมดนตรีพื้นบ้าน ในต่างประเทศ รวมไปถึงวัดพระมหาธาตุวรมหาวิหารเมืองพินิจชมลรัฐธอร์โนนา ประเทศสหรัฐอเมริกา ได้มีการแพร่กระจายวัฒนธรรมไทย โดยในช่วงแรกๆ ที่วัดพระมหาธาตุวรมหาวิหารในการให้ความรู้ด้านวัฒนธรรม ไทยนั้นเป็นเพียงการถ่ายทอดจากครูอาสาจากประเทศไทยสอนลูกหลาน

“ปัญหาและอุปสรรคการอนุรักษ์วงกลองยาวอีสาน ด้านการสร้างทัศนคติ ความรู้ และความเข้าใจ ประชาชนไม่ให้ความสนใจมากพอที่จะเข้าใจและเรียนรู้ครู อาจารย์ ด้านวงกลองยาวก็ไม่มีมากที่เห็นก็จะมีแค่รุ่นวัยกลางคน เด็กวัยรุ่นก็มีแค่บางส่วนเกษมย์ใหม่เขาก็สนใจแค่สิ่งที่มันใหม่ๆ ดูหุหุมากกว่าจะสนใจวัฒนธรรมอีสานพื้นบ้านนี้ ผู้ใหญ่บางคนยังไม่ฟังกลองยาวไม่ชอบความสนุกสนานเลยแต่มันก็แค่บางคนขาดแคลนผู้มีความรู้เกี่ยวกับวงกลองยาวและในปัจจุบันก็มีคนที่สนใจจริงที่เล่นจะเรียนรู้เก็บเกี่ยวเอาความรู้ เพราะความทันสมัยมากความสะดวกสบายเด็กรุ่นใหม่ไม่ได้ให้ความสนใจมากพอสมควรอาจเพราะว่าจังหวะของวงกลองยาวอาจเข้าไป เด็กสมัยนี้ชอบจังหวะเร็ว เด็กขาดความรู้เกี่ยวกับการอนุรักษ์วงกลองยาวขาดความเข้าใจที่จะเข้ามาศึกษาเนื้อหาสาระเกี่ยวกับการอนุรักษ์วงกลองยาว และทำความเข้าใจกับดนตรีพื้นบ้านความทันสมัยและการไม่ได้ถูกปลูกฝังมาเพื่อที่จะเข้าใจการสืบทอดความเป็นมาของวงกลองยาว การที่คนในครอบครัวคนใกล้ตัวไม่ได้ปลูกฝังให้ได้เรียนรู้ที่จะสนใจศึกษาการอนุรักษ์ให้สมบัติคงอยู่ต่อไปนั้น ก็อาจเป็นอีกสิ่งหนึ่งที่ทำให้วงกลองยาวไม่ได้รับการสืบทอดต่อยอดไปในภายภาคหน้าความเหลื่อมล้ำของโลกทำให้การที่จะปลูกความคิดให้มีคนมาศึกษาหาทางอนุรักษ์ไว้นั้นค่อนข้างยาก เพราะทุกวันนี้มีสื่อใหม่ๆ เข้ามามากมายและคนเราก็เลือกเอาแต่ความทันสมัยจนลืมอนุรักษ์สิ่งที่มีค่าอยู่แล้ว ไม่มีการทำความเข้าใจเกี่ยวกับวัฒนธรรมพื้นบ้านหรือวงกลองยาวผู้คนให้ความสนใจเพียงบางคนบางกลุ่มเท่านั้น ไม่ยอมรับฟังความรู้และความคิดเห็นของการอนุรักษ์วงกลองยาวจากผู้สนใจแต่สิ่งใหม่ๆ จนละเลยความสำคัญของวัฒนธรรมชาวบ้านที่มีอยู่ของตนเอง มีรสนิยมชมชอบกับดนตรีสื่อของต่างประเทศและภาคอื่นมากกว่าภาคประเทศของตนเอง จึงทำให้วงกลองยาวไม่เป็นที่นิยมในหมู่นักสมัยใหม่มากเท่าที่ควรนัก จากการศึกษาวิจัยเรื่องนี้สอดคล้องกับแนวคิดของ เสรี พงศ์พิศ (2536) ที่กล่าวว่า

ว่า งานด้านวัฒนธรรมพื้นบ้านมีใช้มุ่งเฉพาะการสร้างรายได้ และมีใช้มุ่งรักษาเอาไว้โดยไม่แต่ต้อง แต่เป็นการเพิ่มคุณค่าให้กับความเป็นพื้นบ้าน โดยการสร้างพลัง สร้างชีวิตให้กับวัฒนธรรมในบริบทแห่งความจริง

“ปัญหาและอุปสรรคการอนุรักษ์วงกลองยาวอีสาน ด้านการจัดทำระบบเครือข่ายสารสนเทศทางด้านวัฒนธรรม พบว่า ส่วนมากสมาชิกในวงกลองยาวเป็นวัยกลางคนก็ค่อยข้างยากที่จะเล่นหรือสามารถเข้าถึงระบบสารสนเทศ มึงงบประมาณไม่เพียงพอที่จะจัดทำระบบสารสนเทศ พบว่า การที่ขาดงบประมาณที่จะนำมาสร้างระบบสารสนเทศเพื่อให้ผู้ที่สนใจจะเข้ามาศึกษาค้นคว้าหาความรู้จากระบบขาดแคลนและทำให้เข้าถึงข้อมูลได้ยากเพราะมีข้อมูลประวัติความเป็นมาไม่เพียงพอหากมีทุนก็จะพอสามารถจัดทำขึ้นมาได้บ้างมีข้อมูลไม่เพียงพอต่อการที่จะเผยแพร่ให้ผู้ที่ต้องการจะศึกษา ค้นคว้าหาข้อมูล เพราะขาดแคลนทุนทรัพย์เพื่อต่อยอดการเข้าถึงระบบสารสนเทศได้ง่ายนั้นเพราะคนสมัยนี้ชอบความสะดวกสบายรวดเร็วเข้าใจง่ายกระชับเวลาด้วยการที่เราขาดความรู้ความเข้าใจที่จะจัดทำระบบเครือข่ายสารสนเทศส่งผลให้เป็นปัญหาต่อผู้ที่เข้ามาหาข้อมูลข่าวสารเพื่อที่จะนำไปทำงานหรือทำความเข้าใจเกี่ยวกับวงกลองยาว แทนที่จะได้ข้อมูลแต่กลับได้แค่บางส่วนดังนั้นก็คิดเห็นว่าควรจะต้องมีผู้เชี่ยวชาญมาช่วยจัดตั้งระบบเครือข่ายสารสนเทศทางวัฒนธรรมเพื่อต่อยอดให้วงกลองยาวเป็นที่รู้จักระบบสารสนเทศ ระบบสารสนเทศคือความสะดวกสบายรวดเร็วและทันใจหากเราไม่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดทำระบบสารสนเทศมากพอก็เป็นอุปสรรคต่อการสื่อสารประชาสัมพันธ์ ความรู้ข้อมูลที่มีควรทำให้เกิดประโยชน์แก่เรา เราสามารถนำสิ่งที่เรารู้และเข้าใจไปแชร์ต่อผู้อื่นได้เพราะความคิดหรือองค์ความรู้ที่เรามีอยู่นี้อาจเป็นประโยชน์กับผู้อื่นอีกมากมายหลายคน จากการศึกษาวิจัยเรื่องนี้สอดคล้องกับแนวคิดของ บุญเลิศ จิตตั้งวัฒนา (2542) ที่กล่าวไว้ว่า สามารถเข้าถึงบริการสารสนเทศ การแนะแนว ครอบคลุมเครือข่ายครอบครัว ชุมชน สถานประกอบการ หน่วยงาน ตลอดจนแวดวงนั้นหนาแน่น วัฒนธรรมและศิลปกรรม

2. แนวทางการแก้ไขปัญหาและอุปสรรคการอนุรักษ์วงกลองยาวอีสาน บ้านจุมจัง หมู่ที่ 7 ตำบลอุ่มเม่า อำเภอโพธารอง จังหวัดร้อยเอ็ด

“แนวทางการแก้ไขปัญหาและอุปสรรคการอนุรักษ์วงกลองยาวอีสาน ด้านการศึกษา ค้นคว้า และการวิจัยวัฒนธรรมไทย และวัฒนธรรมท้องถิ่น พบว่า เพิ่มเนื้อความน่าสนใจแก่การเรียนหรือในโลกออนไลน์ หรือให้มีการจัดอบรม จัดค่ายเพื่อเป็นตัวกลางที่จะนำความรู้สอดแทรก การทำให้ทุกคนได้สนุกและยังได้ความรู้เกี่ยวกับการที่เราจะรับมือกับการที่จะมีแนวทางในการอนุรักษ์วงกลองยาวและอื่นๆ ประยุกต์ให้เป็นที่น่าสนใจมากขึ้นกว่าเดิมด้วยการให้ความรู้และให้ข้อมูลที่ เป็นประโยชน์ต่อประชาชน เช่นเล่าถึงความเป็นมาของวงกลองยาวที่น่าประทับใจ ทำสื่อออกมาหรือวิดีโอแนะนำวงกลองยาว สอนให้รู้ถึงการที่จะให้ทุกคนช่วยกันอนุรักษ์สืบพันธุ์พื้นบ้านของชาวอีสานไว้อย่างน้อยก็ช่วยให้ผู้คนหันมาสนใจที่จะร่วมมือกันอนุรักษ์ควรปรับเปลี่ยนการให้ความรู้ให้เข้ากับรูปแบบของการศึกษาที่ตรงตามยุคตามสมัยหรือที่เรียกว่าตามเทรนนั่นเอง พอเราจัดทำ การสอนหรือให้ความรู้กับประชาชนเด็กสมัยใหม่การเสริมสร้างกิจกรรมการเรียนหรือการให้ความรู้ที่น่าสนใจอาจเป็นการแก้ไขที่ดีและมีประสิทธิภาพมากเพราะการที่เราทำให้การเรียนรู้เข้ากับยุคและ

ปรับโครงสร้างให้เข้ากับการเรียนรู้ในรูปแบบใหม่จะทำให้ผู้เรียนศึกษาหาความรู้ได้อย่างเต็มที่และสามารถต่อยอดพัฒนาไปเรื่อย ๆ จัดตั้งชมรมภายในหมู่บ้านเพื่อจัดกิจกรรมให้ประชาชนเด็กเยาวชนได้ใกล้ชิดกับวัฒนธรรมและการเรียนรู้เกี่ยวกับวงกลองยาวว่ามีความเป็นมาอย่างไร มีการก่อตั้งมาที่ปีแต่ก่อนใช้อะไรบรรเลง กลองทำมาจากอะไร ใครเป็นผู้คิดค้น ทำขึ้นเพื่อให้ประชาชนได้ใกล้ชิดและเข้าใจสนใจที่จะช่วยกันอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมพื้นบ้าน ที่เป็นสมบัติของเรากการสื่อให้นักเรียนหรือเด็กรุ่นใหม่ให้เขาเห็นคุณค่าของการรักษวัฒนธรรมก็ถือว่าเป็นสิ่งสำคัญ จากการศึกษาวิจัยเรื่องนี้สอดคล้องกับแนวคิดของ บุญเลิศ จิตตั้งวัฒนา (2542) ที่กล่าวไว้ว่า สถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีความสอดคล้องกับการจัดการศึกษาตลอดชีวิตที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ สถานศึกษามีหน้าที่ในการกระตุ้นให้เกิดการเรียนรู้นิสัยการเรียนรู้ช่วยให้ผู้เรียนบรรลุสัมฤทธิ์ผล

“แนวทางการแก้ไขปัญหาและอุปสรรคการอนุรักษ์วงกลองยาวอีสาน ด้านการส่งเสริมให้ทุกคนเห็นคุณค่า พบว่า การเชิญชวนผู้คนต่างๆไม่ว่าจะในครอบครัวหรือใครก็ตาม ได้มาช่วยกันอนุรักษ์ไว้ถือว่าเป็นอีกวิธีหนึ่งที่สามารถทำได้เลยและไม่ยากเลย เพราะถ้ามีประเพณีประจำปีต่างๆคนในชุมชนก็ต่างให้ความสนใจอยู่แล้ว ชาวอีสานถือว่าเป็นชนกลุ่มที่รักในความสนุกสนาน และยังช่วยส่งเสริมวัฒนธรรมประจำภาคของตนเองอีกด้วย ส่งเสริมให้วงกลองยาวอีสานมีรายได้โดยการจ้างงานเพราะก็ถือว่าเป็นการอนุรักษ์ให้ผู้คนได้รู้จักที่จะอนุรักษ์รักษาวรรณธรรมนี้ต่อไปนานชาการจ้างงานหรือติดต่องานก็เป็นอีกหนึ่งทางที่จะช่วยอนุรักษ์วงกลองยาวและภูมิปัญญาชาวบ้านเพื่อให้คงเอกลักษณ์ความงดงามของวัฒนธรรมนี้ต่อไป พบว่า ให้มีการจัดโครงการที่เปิดให้ผู้ที่มีความสนใจในการเล่นดนตรีหรือวงกลองยาว เพื่อให้เข้ามาศึกษาเรียนรู้วิชาและนำเอาความรู้ที่ได้ไปใช้ในชีวิตประจำวัน ทั้งนี้ยังต่อยอดไปเป็นอาชีพสร้างรายได้ให้ระหว่างเรียนหรือว่างงานได้อีกด้วยการไปรโมทวงกลองยาวให้ผู้คนได้รู้จักและมีความสามารถส่งเสริมให้ผู้คนได้รู้จักที่จะอนุรักษ์รักษา วงกลองยาวให้เจริญรุ่งเรืองต่อไปเรื่อยๆช่วยให้คำแนะนำแก่ผู้ที่สนใจศึกษา เรียนรู้เพื่อนำไปใช้ในชีวิตประจำวันแล้วยังเป็นการอนุรักษ์ส่งเสริม ให้วงกลองยาวยังคงอยู่ต่อไปเพื่อสร้างสรรค์อนุรักษ์ภูมิปัญญาชาวอีสานไว้ให้ได้นานๆต่อไป จากการศึกษาวิจัยเรื่องนี้สอดคล้องกับแนวคิดของ ปิยพันธ์ แสนทวีสุข (2547) ที่กล่าวไว้ว่า วงกลองยาว พิณ ซอ และอื่นๆที่เป็นเครื่องดนตรีพื้นบ้านอีกแขนงหนึ่งที่กำลังประสบปัญหาและกำลังจะสูญหายไปเนื่องจากขาดการสืบทอดดั่งนั้นจึงมีความจำเป็นที่จะต้องส่งเสริมให้มีการจัดการเรียนการสอนดนตรีในโรงเรียน เพื่อให้เด็กและเยาวชนไทยมีความรู้ความเข้าใจ และตระหนักถึงคุณค่าของดนตรีในท้องถิ่น มีความรักชื่นชม ซาบซึ้ง ห่วงแหน ตลอดจนช่วยกัน อนุรักษ์สืบทอดดนตรีพื้นบ้านให้คงอยู่ต่อไป

“แนวทางการแก้ไขปัญหาและอุปสรรคการอนุรักษ์วงกลองยาวอีสาน ด้านการรณรงค์ให้ประชาชนและภาคเอกชน พบว่า ประชาชนและภาคเอกชนตระหนักถึงความสำคัญ ในการร่วมกันรับผิดชอบต่อวัฒนธรรมตนเอง ส่งเสริมสนับสนุนบำรุงช่วยกัน ประสานการบริการความรู้วิชาการหรือสนับสนุนด้วยทุนทรัพย์ทางวัฒนธรรมให้มีทุนไปซ่อมแซมอุปกรณ์ที่ผุพัง เพื่อให้มีอุปกรณ์ครบและสามารถทำการแสดงได้อย่างเต็มที่ ทั้งนี้ก็ถือเป็นการช่วยกันรักษาวรรณธรรมได้อีกด้วยประชาชนก็ยังจะได้ควาป้ายรณรงค์หรือสร้างเพจเพื่อให้ผู้คนได้รับรู้และให้ภาคเอกชนเป็นตัวกลางในการกระจายข่าวการรณรงค์ เพื่อให้เป็นที่รับรู้แก่ผู้อื่นและยังเป็นอีกหนึ่งช่องทางที่จะ

เผยแพร่ข้อมูลข่าวสารของการอนุรักษ์วงกลองยาว หากมีการเผยแพร่ข้อมูลให้แก่ประชาชนและภาคเอกชนได้ทราบก็จะง่ายในการช่วยเป็นกระบอกเสียง ในการส่งเสริมรณรงค์ให้แนวทางการอนุรักษ์วงกลองยาวและวัฒนธรรมนี้ได้เป็นที่รับรู้แก่เราทุกคนและเราต้องสามัคคีช่วยกันรักษาความรู้เกี่ยวกับการอนุรักษ์ พบว่า ประชาชนและภาคเอกชนเป็นสิ่งสำคัญในการที่จะช่วยกันรณรงค์ให้ได้รับรู้ถึงการหาวิธีช่วยอนุรักษ์รักษาวงกลองยาวเพชรดอกคูณ ให้ได้เป็นที่รู้จักและนับถือ เราควรให้ความสำคัญต่อศิลปวัฒนธรรมพื้นบ้านนี้ ที่มีผู้ที่คอยสร้างสรรค์ผลงานดีออกมาให้ประชาชนได้ชมได้มีกำลังใจต่อไป จะเริ่มต้นจากกลุ่มที่สำคัญที่จะให้ได้รับรู้ข่าวสารและเป็นผู้เผยแพร่ข้อมูลนี้ นั่นก็คือประชาชนและภาคเอกชนและค่อยๆกระจายข้อมูลไปแก่กลุ่มบุคคลอื่นๆและหน่วยงานอื่นๆอีกต่อไปเรื่อยๆนั่นเอง ให้ประชาชนและภาคเอกชนเป็นผู้นำหลักในการรับข้อมูลข่าวสารโดยให้สมาชิกในวงกลองยาวหรือผู้นำในหมู่บ้านเป็นผู้กระจายข้อมูลการรณรงค์นี้ก่อน และให้ประชาชนและภาคเอกชนเข้าร่วมรับข้อมูลข่าวสารนี้แล้วจึงนำไปเผยแพร่ให้คนอื่นได้รู้และร่วมกันอนุรักษ์ศิลปพื้นบ้านของชุมชน จากการศึกษาวิจัยเรื่องนี้สอดคล้องกับแนวคิดของ นิวัติ เรืองพานิช (2539) ที่กล่าวไว้ว่า การรู้จักใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างฉลาดและประหยัดและต้องใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุดด้วย การอนุรักษ์ ไม่ใช่การรักษา หรือเก็บเอาไว้เฉยๆ ต้องเป็นการนำทรัพยากรมาใช้ที่เหมาะสมตามเวลาอันควร

“แนวทางการแก้ไขปัญหาและอุปสรรคการอนุรักษ์วงกลองยาวอีสาน ด้านการส่งเสริมและแลกเปลี่ยนวัฒนธรรม พบว่า ไม่ค่อยมีคนสนใจที่จะเรียนรู้เกี่ยวกับการส่งเสริมให้วงกลองยาวให้มีการพัฒนามากขึ้น และทั้งยุคใหม่การใช้ชีวิตเราก็มองว่าส่วนมากเขานิยมใช้ชีวิตเลียนแบบฝรั่ง การแลกเปลี่ยนวัฒนธรรมก็มีผู้คนสนใจน้อยจึงไม่ทำให้วงกลองยาวเป็นที่ดึงดูดมากเท่าไรถ้ามีการส่งเสริมมากกว่าที่เป็นอยู่ก็จะทำให้วงกลองยาวอีสานเราไปไกลกว่านี้ได้มาก ไม่ต้องไปไกลถึงระดับโลกก็ได้แต่ขอแค่วงกลองยาวเป็นที่สนใจแก่คนในประเทศ และเป็นที่น่าดึงดูดให้ชาวต่างชาติหรือต่างเขตพื้นที่เข้ามาแลกเปลี่ยน คนสมัยใหม่มักสนใจอะไรที่ใหม่ๆทันสมัยมากกว่าจึงน้อยคนที่จะมีผู้สนใจส่งเสริมมีแค่บุคคลบางกลุ่มเท่านั้นที่ยังให้ความสำคัญกับการอนุรักษ์รักษาวัฒนธรรมอยู่ ถ้าไม่มีมือถือคือกินไม่ได้นอนไม่หลับกันเลยพอมีถือเป็นครั้งแรกหนึ่งของส่วนประกอบของชีวิตแล้วก็ทำให้สนใจโลกภายนอกน้อยลง เด็กไทยที่ยังส่งเสริมอนุรักษ์มรดกไทยไว้อยู่ก็ยังมัวแต่ไปไกลระดับโลกเลยก็มี เราอยากเห็นวงกลองยาวไปไกลระดับโลกอยู่เหมือนกัน คงจะเป็นที่น่าภูมิใจของบรรพบุรุษที่ท่านเป็นผู้คิดค้นก่อตั้งขึ้นมา เพราะความทันสมัยและการเปลี่ยนแปลงของยุคสมัย ประชาชนจึงไม่ค่อยที่จะอนุรักษ์ส่งเสริมมรดกทั้งดงามของประเทศ เด็กสมัยนี้ส่วนมากก็ตามเทรนด์ต่างชาติมีการแลกเปลี่ยนกับต่างชาติ แต่วัฒนธรรมของเราไม่ค่อยได้แลกเปลี่ยนจะมีก็แค่บางกลุ่มเท่านั้น ยุคปู่ย่าเราแล้วยังคงมีให้เห็นทุกวันนี้ก็เพราะมีลูกหลานคนที่เขาสนใจ รักในเสียงดนตรีและรักษาวัฒนธรรมอันดีของมรดกเก่าแก่ของเรามันก็ใช้ที่วงกลองยาวอาจจะไม่มีความหุ่หุ่หุ่ดึงดูดเท่ากับเครื่องดนตรีสมัยนี้ แต่คนที่เขายังไปเรียนรู้ยังสนใจในกลิ่นอายของอีสานอย่างการไปเป็นหนึ่งในสมาชิกวงกลองยาว จากการศึกษาวิจัยเรื่องนี้สอดคล้องกับแนวคิดของ เจริญชัย ชนไฟโรจน์ (2562) ที่กล่าวไว้ว่า ครอบครัวอยู่ในเมืองฟินิกซ์ไม่ว่าจะเป็นการสอนภาษาไทย วัฒนธรรมไทย ดนตรีไทย

และดนตรีพื้นบ้านอีสาน ภายหลังได้มีการจัดตั้งสภาวัฒนธรรมไทยขึ้นที่วัดพรหมคุณาราม เมือง ฟินช์มิลล์รัฐโอริโซนา สหรัฐอเมริกา เพื่อให้เกิดความเข้มแข็งทางด้านวัฒนธรรมไทยในทุกๆ ด้าน

“แนวทางการแก้ไขปัญหาและอุปสรรคการอนุรักษ์วงกลองยาวอีสาน ด้านการสร้าง ทัศนคติ ความรู้ และความเข้าใจ พบว่า แสวงหาความรู้ด้วยความอยากรู้อยากเห็นว่าสิ่งนั้นเกิดขึ้น ได้อย่างไร ผู้ใดเป็นผู้ก่อตั้ง คิดค้น ดังนั้นเวลาที่มีผู้ใดสงสัยหรือมีคำถามเกิดขึ้นเราก็มักจะบอกเล่า ข้อมูลเท็จจริงที่เราพอเคยได้ยินหรือรับรู้มาจากผู้อื่นอีกที เด็กสมัยใหม่ควรจะมีความรู้ทาง ประวัติศาสตร์มาพอสมควรและเราควรจะต้องปลูกฝังให้เขาเข้าใจตั้งแต่เด็กเพราะในช่วงวัยเด็กเป็นช่วง วัยที่อยากรู้อยากเห็น ดังนั้นผู้ปกครองหรือครูจึงควรให้ความรู้เด็กเกี่ยวกับการอนุรักษ์สิ่งต่างๆ พบว่า ควรมีการจัดกิจกรรมโดยให้วงกลองยาวและผู้นำภายในชุมชนเป็นผู้มาให้ความรู้แก่ประชาชน ที่มาร่วมกิจกรรม โดยกิจกรรมจะพูดถึงประวัติความเป็นมาของวงกลองยาวและเอกลักษณ์สำคัญ ของวงกลองยาวว่ามีความสำคัญต่อชุมชนและประชาชนอย่างไร และมีการให้ความรู้เรื่องการ อนุรักษ์วงกลองยาวแก่ประชาชน และให้ประชาชนและผู้จัดกิจกรรมได้ร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ความคิดด้านการอนุรักษ์ว่าแต่ละคนมีความคิดอย่างไร และความคิดที่เราจะสามารถนำไปใช้ใน ชีวิตประจำวันได้อย่างไรมีประโยชน์แก่วงกลองยาวและตัวประชาชนมากน้อยแค่ไหน จากการ ศึกษาวิจัยเรื่องนี้สอดคล้องกับแนวคิดของ นพรัตน์ บัวพัฒน์ (2542) ที่กล่าวไว้ว่า วิถีชีวิตของคน อีสานจะมีความสัมพันธ์กับกลองที่เป็นเครื่องดนตรี และสื่อต่างๆนอกจากจะให้ความบันเทิงยังให้ ความรู้อีกด้วย

“แนวทางการแก้ไขปัญหาและอุปสรรคของวงกลองยาวอีสานในการอนุรักษ์วงกลองยาว ด้านการจัดทำระบบเครือข่ายสารสนเทศทางด้านวัฒนธรรม พบว่า ควรมีการแก้ไขอย่างตรงจุด เพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่ชัดเจนและทำให้ประสบความสำเร็จและนำมาใช้ได้อย่างแท้จริงในยุคสมัย ที่เปลี่ยนแปลงและทันสมัยขึ้นการดำรงชีวิตของคนในสังคมก็สะดวกสบาย ดังนั้นการจัดทำระบบ สารสนเทศที่เกี่ยวกับเรื่องวัฒนธรรมในการจัดทำให้มีเนื้อหาข้อมูลที่กระชับเข้าใจง่าย และนำไปใช้ กับชีวิตได้อย่างดีเพราะความทันสมัยคือสิ่งที่เราต้องปรับจัดทำสิ่งต่างๆบนสังคมให้สะดวกสบาย เข้าใจง่ายและนำไปใช้ประโยชน์ได้จริง เรื่องของการที่จะจัดทำระบบสารสนเทศหรือเรื่องต่างๆควร คำนึงถึงปัจจัยหลักเช่น ทุนในการที่เราจะนำไปจัดทำระบบหรือการลงทุนเพื่อที่จะได้ลงมือสร้าง จัดทำสิ่งที่ดีและให้ความรู้แก่ผู้อื่นเพื่อเป็นประโยชน์สถาบันและประชาชน ข้อมูลเนื้อหาของระบบมีไม่ มากพอที่จะทำให้ผู้ที่ต้องการจะเข้ามาศึกษาหาความรู้ได้เนื้อหาและความรู้ไม่มากพอสมควร ขาด ความจัดทำข้อมูลหรือไม่มีการหาข้อมูลเข้าไปในระบบอย่างมีคุณภาพเป็นอีกปัญหาที่พบมากใน ชีวิตประจำวันของเรา ระบบไม่มีความทันสมัยไม่มีการอัปเดต จากการศึกษาวิจัยเรื่องนี้สอดคล้อง กับแนวคิดของ เอกภาพ มโหรี (2552) ที่กล่าวไว้ว่า การพลิกฟื้นหรือปรับปรุงให้ทรัพยากรกลับมา เจริญงอก งาม และสามารถใช้เป็นประโยชน์ได้อีกครั้ง” ดังนั้นการฟื้นฟูจึงหมายถึง การนำเอา วัฒนธรรมที่กำลังจะสูญหายหรือที่สูญหายไปแล้ว กับมาสร้างสรรค์ใหม่เพื่อมุ่งหวังให้วัฒนธรรมที่น่า กลับมาใหม่เป็นประโยชน์กับบุคคลทั่วไป

ข้อเสนอแนะการวิจัย (Research Suggestions)

1. ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

- 1.1 ประชาชนที่อาศัยอยู่ในชุมชนควรช่วยกันดูแลเอาใจใส่การอนุรักษ์วังกลองยาว
- 1.2 ประชาชนควรตระหนักที่จะหันมาสนับสนุนวัฒนธรรมท้องถิ่นของตนเองมากกว่านี้
- 1.3 สมาชิกในวังกลองยาวควรมีมิตรไมตรีต่อกันและไม่เอาเปรียบกัน

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

- 2.1 ควรศึกษาแนวทางการยกระดับการท่องเที่ยวเชิงประเพณี และวัฒนธรรม
- 2.2 ควรศึกษาค่านิยมของประชาชนที่มีต่อการอนุรักษ์วังกลองยาว

เอกสารอ้างอิง (References)

- คมกริช การินทร์. (2562). การพัฒนารูปแบบการแสดงของวงกลองยาวในจังหวัดมหาสารคาม. วิทยาลัยดุริยางคศิลป์. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- เจริญชัย ชนไฟโรจน์. (2526). การละเล่นพื้นเมืองของชาวอีสาน. ขอนแก่น : รุ่งเกียรติ.
- เจริญชัย ชนไฟโรจน์. (2530). ฟ้อนกลองยาวนาฏยลักษณ์และการประยุกต์การแสดงพื้นบ้านอีสานในบริบทวัฒนธรรมท้องถิ่นนิยม. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- เจริญชัย ชนไฟโรจน์. (2530). ดนตรีพื้นบ้านอีสาน. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- เปลื้อง ฉายรัศมี. (2550). ประวัติความเป็นมาของวงดนตรีพื้นบ้านและวงโปงลางในภาคอีสาน. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- นครสวรรค์ จังหวัด. (2539). เสด็จประพาสต้น, สื่อบันทึกการแสดงพระพุทธเจ้าหลวงเสด็จประพาสต้นเมืองนครสวรรค์. เจริญดีการพิมพ์.
- มนู คุรุไชยยันต์. (2526). กลองยาวอีสาน. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- บุญเลิศ จิตตั้งวัฒนา. (2542). การวางแผนพัฒนาการท่องเที่ยวแบบยั่งยืน. คณะมนุษยศาสตร์. เชียงใหม่ : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
- บุญเลิศ จันทร. (2531). ดนตรีพื้นเมืองภาคอีสาน. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์.
- พิเศษ ภัทรพงษ์. (2560). การศึกษากลองยาวในสังคมและวัฒนธรรมชาวนครสวรรค์. คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์. นครสวรรค์ : มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์.
- ภัสสร ลิมานนท์ และคณะ. (2535). ปัญหาสิ่งแวดล้อมและการมีส่วนร่วมในการพัฒนาพื้นที่สีเขียวเขตเทศบาลนครเชียงใหม่. เชียงใหม่ : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ภูวนัย ดิเรกศิลป์. (2563). แนวคิดในการสร้างสรรค์ลายดนตรี. มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ : จังหวัดนครสวรรค์.
- สมบัติ ชำรงธัญวงศ์. (2540). นโยบายสาธารณะ : แนวความคิด การวิเคราะห์และกระบวนการ. กรุงเทพฯ: เอส แอนด์ จี กราฟฟิค.